

Interview Fred Brinkman

In verband met eredoctoraat Martin Luther King jr., 20 oktober 1965

24 augustus 2017

SERVUS project verzorgd door Britt Bakker en Sylvia van de Bunt

Introductie

Tijdens de Martin Luther King jr. lezing op 4 april 2017 is aangekondigd dat vanuit SERVUS in samenwerking met Alumni-relaties VU, de VU Vereniging en VU MLK Lezing het project 'Herinneringen aan Martin Luther King jr.(MLK)' is gestart. Dit project houdt in dat er VU-alumni die erbij waren toen King op 20 oktober 1965 aan de VU het eredoctoraat in de Sociale Wetenschappen verkreeg en/of op 21 oktober 1965 aanwezig waren bij de ontmoeting tussen King en VU studenten in hotel Krasnapolsky, zullen worden geïnterviewd over hun ervaringen.

VU-alumnus Fred Brinkman

Fred Brinkman promoveerde bij de VU op biochemisch aardappelonderzoek. Daarna richtte hij zich op de opleiding van leraren biologie. Hij is getrouwd, en kreeg drie kinderen en vijf kleinkinderen. Bij de lerarenopleiding hield hij zich aanvankelijk bezig met onderwijs en practica. Dat werd al snel onderzoek naar de vorming van biologische begrippen bij leerlingen. Dat vond plaats in het onderzoeksprogramma *Didactische Differentiatie* op de VU. En in het project van de Europese Commissie *Risicomanagement en Radioactiviteit: tien jaar na Tsjernobyl* in Wit Rusland. Veel presentaties op congressen van de Europese Lerarenopleidersclub en van de internationale Biologen Vereniging waren het gevolg, met de daarbij behorende publicaties. Verder heeft hij veertig jaar gebasketbald bij ASVU, de sportvereniging van de VU waar hij uiteindelijk in het seniorenteam is terechtgekomen. Verder heeft hij vijfendertig jaar in het bestuur van het Lutherse Weeshuis in Amsterdam gezeten, is hij tien jaar lid van de Dickens Fellowship geweest en heeft hij vijf jaar biologen-cabaret gedaan. Recente hobby is als tenor meezingen in de Bach's Mattheus in de Stichtse Vecht.

- Wat is uw leeftijd? 75
- Wat is uw beroep (geweest)? *Zie hierboven.*
- Waar hebt u gewoond in 1965 ten tijde van het bezoek van MLK? *In 1965 woonde ik aan de Oudezijds Voorburgwal 45 in het huis van het VU corpsdispuut BORGIA. Dit was middenin de rosse buurt van Amsterdam. Er heeft zich nog heel wat afgespeeld bij de aankoop van dit pand door de VU. Er was namelijk grote paniek in het Curatorium door klachten van VU-busjes mensen. De VU heeft op het punt gestaan het pand weer te verkopen, als gevolg van deze protesten. De dispuutsleden hebben daarom een enquête doen uitgaan onder hun ouders. Uit deze enquête bleek dat geen van de ouders bezwaar had dat hun kind daar in dat Dispuutshuis kwam te wonen. Naast de uitslag van deze enquête heeft het dispuut het Curatorium er ook nog op gewezen dat een van hun eigen hoogleraren, Prof. Smitskamp, hoogleraar Geschiedenis, ook op de Oudezijds Voorburgwal woonde. Dit alles overtuigde het Curatorium en men zag van verkoop af.*

❖ **Introductie**

- Wanneer studeerde u aan de VU en welke opleiding genoot? *Ik heb biologie gestudeerd aan de VU. Ik ben daar ook gepromoveerd op stofwisselingsonderzoek bij verwonde aardappels. Daarna heb ik onderzoek gedaan naar begripsvorming en leerlingen ten behoeve van lerarenopleidingen.*
- Hoe bent u betrokken geraakt bij het bezoek van MLK? *De studenten kwamen uit het Corps van de VU. Ik ben betrokken geraakt via de Sociëteit, denk door Jaap Blaak. Zo ben ik erin gerold. MLK leek me wel interessant, maar Prins Bernhard ook. Geen idee wie de andere vier studenten waren. Je kwam opdraven in je jacket. Je kreeg geen vergoeding, alleen de eer. Je deed gewoon je overigens wel als eervol ervaren taak.*
- Hebt u gemerkt dat destijds het bezoek van MLK enigszins controversieel was? *Weinig. Toentertijd speelde de discussie rond Zuid-Afrika wel. Ik herinner me dat er een witte biologie hoogleraar uit het apartheids-gekleurde Zuid-Afrika op uitnodiging van prof. Lever college kwam geven. Het beleid van de VU hierin was: wel contacten, maar ook laten blijken dat je het met die apartheid niet eens was.*

❖ **De ceremonie zelf**

- Was u aanwezig in het Concertgebouw: *Niet in de Grote Zaal bij de uitreiking van de eredocoraten zelf, maar wel in de gang ervoor in het Concertgebouw.*
- Welke rol speelde u tijdens het bezoek? *Ik was als student lid van de ontvangst-commissie in het Concertgebouw waar de doctorsbul aan MLK werd uitgereikt. Ik ving de genodigden bij de ingang op. Daarbij verwees ik de gasten door naar de garderobe en het officiële ontvangstcomité waaronder de Rector Magnificus.*
- Kunt u zich nog een specifiek moment herinneren? Kunt u dit omschrijven? *Het cortège liep via de linker deur boven het podium (vanuit de zaal gezien) naar binnen de trap af. De commissieleden vormden voor die deur een ererij waarlangs de stoet de deur uitliep. King passeerde mij daar op minder dan een meter afstand. Van de plechtigheid zelf herinner ik me niet veel, want ik was er niet bij. Je bleef achter in de gang. Wel de foto waarop Prof. Lever de bul overhandigt. Voor de plechtigheid begon stond ik in jacket bij de ingang van het Concertgebouw de genodigden te ontvangen en door te verwijzen naar het officiële ontvangstcomité. Als genodigde kwam ook binnen de Rector Magnificus van de toenmalige Technische Hogeschool Eindhoven Prof. Kees Posthumus, in rokkostuum met cape. Ik herkende hem niet zo gauw. Toen ik hem vroeg wie ik kon aankondigen, kennelijk in zijn wiek geschoten door mijn slechte bobo-kennis, antwoordde hij: "de bakker!". In deze hoedanigheid heb ik hem vervolgens aangekondigd. Prof. Posthumus was een belangrijk man, want hij had een overheidsnotitie over onderwijs geschreven. Hij bleek nogal snel op zijn teentjes getrapt.*

❖ Na afloop

- Wat is u het meest bijgebleven van het evenement? *Van de felicitatie achteraf herinner ik me niets meer. Ik weet ook niet meer of ik King een hand heb gegeven. Kan me wel herinneren dat hij een relatief klein postuur had.*
- Heeft het gedachtegoed van MLK een speciale plek in uw leven? Hoe draagt u dit uit? Kunt u hiervan een voorbeeld geven? *Zijn gedachtegoed was bekend, zijn "I have a dream" uitspraak eveneens. Achteraf gezien had ik toen eigenlijk een heel naïef beeld over wat rassendiscriminatie was/is. Je kende wel de Ku Klux Klan beelden. Je kon je niet voorstellen dat het bestond. Door mijn werk (biologie) ben ik rassendiscriminatie veel meer gaan zien als een onderdeel van het menselijk gedrag; om enerzijds bij een groep te horen, en tegelijkertijd andere mensen buiten te sluiten. Zo bouwen mensen grenzen. Wij zelf niet uitgezonderd. Dit biologisch mechanisme, daar plaats ik tegenwoordig rassendiscriminatie onder. Dit proces van groepsvorming, in- en uitsluiting kwam zondag j.l. ook terug in het Zomergasten interview met Prof. Frans de Waal, expert in gedrag van apen.*
- Heeft u nog een andere leuke herinnering gerelateerd aan MLK? *Achteraf vraag ik me af hoe ik met mijn jacquet op de fiets naar en van het Concertgebouw ben gegaan. Had ik de slippers van het jacquet opgerold, of het jacquet opgevouwen in een tas?*

❖ Overig

- Heeft u nog beeldmateriaal van uzelf uit deze tijd? *Mijn jaargenoot Wim van Muiswinkel heeft dit fotoboek samengesteld voor mijn 75e verjaardag. Hierin staan mooie foto's van onze studietijd, en de VU in aanbouw in 1968, zie de foto (p.6 hieronder) van de grote VU bouwput aan De Boelelaan in Buitenveldert. Toen de VU nieuwbouw in Buitenveldert nog niet gereed was vonden promoties normaliter plaats in de Woestduinkerkerk te Amsterdam. Voor deze Dies Natalis 1965 koos de VU voor het Concertgebouw in Amsterdam, omdat deze ambiance meer statuur had.*

Foto's uit de 1960s

Biologie cabaret (zie p.5)

VU nieuwbouw in Buitenveldert, 1968 (zie p.6)

Studentenfeest, in rokkostuum (zie p.7)

In actie; als VU onderzoeker biologie (zie p.8 en 9)

Ontgroening (zie p.10)

